

ZAPISNIK
sa 152. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 18. jula 2016. godine

Sjednica je počela u 10.15 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Damir Šehović, Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Rešid Adrović, Almer Kalač, Srđan Milić i Goran Tuponja.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Nik Gjeloshaj, Nebojša Medojević, Strahinja Bulajić i Milutin Đukanović.

Sjednici su, u svojstvu predstavnika predлагаča, prisustvovali: Branko Vujović, predsjednik Savjeta Agencije za nadzor osiguranja; Biljana Pantović, v.d. direktora Agencije za nadzor osiguranja; Predrag Marković, direktor Fonda za zaštitu depozita i Zoran Živković, predsjednik Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. IZVJEŠTAJ O STANJU NA TRŽIŠTU OSIGURANJA U CRNOJ GORI ZA 2015. GODINU;
2. IZVJEŠTAJ O RADU FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA ZA 2015. GODINU;
3. IZVJEŠTAJ O RADU DRŽAVNE KOMISIJE ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI ZA 2015. GODINU i
4. TEKUĆA PITANJA.

* * *

Prva tačka - IZVJEŠTAJ O STANJU NA TRŽIŠTU OSIGURANJA U CRNOJ GORI ZA 2015. GODINU;

Uvodno obrazloženje o Izvještaju o stanju na tržištu osiguranja u Crnoj Gori za 2015. godinu dao je Branko Vujović, predsjednik Savjeta Agencije za nadzor osiguranja, nakon čega je otvorena rasprava.

U raspravi su učestvovali poslanici: Aleksandar Damjanović, Zoran Jelić, Srđan Milić, Goran Tuponja i Veljko Zarubica.

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje predsjednika Savjeta Agencije za nadzor osiguranja, upoznao sa osnovnim pokazateljima i trendovima na tržištu osiguranja Crne Gore u 2015. godini i konstatovao da je u posmatranom periodu, a u poređenju sa 2014. godinom, zabilježen rast bruto fakturisane premije na tržištu od 6,24% i da je iznosila 76.933mil.€, da je ostvaren blagi rast učešća bruto fakturisane premije u BDP-u od 0,05% i da je iznosilo 2,14%, od

čega je učešće bruto fakturisane premije neživotnih osiguranja u BDP iznosilo 1,78%, dok je ovo učešće za životna osiguranja iznosilo 0,36%.

Odbor je, takođe, konstatovao da su na crnogorskom tržištu osiguranja dominirala neživotna osiguranja sa učešćem od 83,20% u ukupnoj tržišnoj bruto fakturisanoj premiji, dok je učešće premija životnog osiguranja ostvarilo pad sa 17,34% u 2014. na 16,80% u 2015. godini, odnosno pad za 0,54p.p. Posmatrano prema grupama osiguranja, u poređenju sa 2014. godinom, ukupna premija životnih osiguranja zabilježila je rast od 2,94%, pri čemu je najveći rast ostvaren u vrsti osiguranje života, dok je ukupna premija neživotnih osiguranja, takođe, ostvarila rast od 6,93% kao posljedica, u najznačajnijoj mjeri, rasta premije u vrsti ostala osiguranja imovine. Na Odboru je ustanovljeno da je došlo do blagog porasta vrijednosti indeksa, zbog čega tržište i dalje karakteriše visok nivo koncentracije.

Odbor je ocijenio da je Izvještaj metodološki kvalitetno urađen, sveobuhvatan i da predstavlja realnu sliku stanja u oblasti osiguranja. Pozitivnim je ocijenjen trend rasta životnog osiguranja koji se u periodu od 2008. do 2015. godine kontinuirano ostvaruje po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,73%, kao i činjenica da su sva društva bila likvidna.

Iako je evidentan rast životnih osiguranja, tokom rasprave na Odboru ustanovljeno je da su i dalje na relativno niskom nivou njihova učešća u ukupnoj bruto fakturisanoj premiji, te je poslanike interesovalo koje je aktivnosti potrebno preduzeti kako bi se navedeno poboljšalo i dovelo približno standardima zemalja Evropske unije.

Na Odboru je iskazana zabrinutost povodom stanja u sektoru osiguranja s obzirom da je u toku 2015. godine ostvaren negativan neto rezultat, u iznosu od 2.763mil.€. Odbor je konstatovao da je, od jedanaest društava koja su obavljala poslove osiguranja u 2015. godini, sedam društava ostvarilo dobit u ukupnom iznosu od 4.684mil.€, dok su ostala četiri osiguravajuća društva (Lovćen osiguranje AD, Unika neživotno osiguranje AD, Merkur osiguranje i Atlas Life AD) ostvarila gubitak u ukupnom iznosu od 7.448mil.€.

Imajući u vidu da je na gubitak u sektoru osiguranja najvećim dijelom uticalo iskazivanje gubitka društva Lovćen osiguranje AD, poslanike je interesovalo da li je to posljedica visoko rizičnih ulaganja ovog društva u nekretnine, kao i da li postoji rizik od ovakvih postupanja i u drugim osiguravajućim društvima. S obzirom na činjenicu da Lovćen osiguranje AD ima dominantno tržišno učešće u iznosu od 38,01% ukazano je da je potrebno posvetiti posebnu pažnju na generisanje sistemskog rizika u finansijskom sistemu i sprječavanje istog.

Na Odboru je konstatovano da je premija prenijeta u reosiguranje iznosila 13,14mil.€ i da je u odnosu na 2014. godinu veća za 22,91%. U vezi sa tim postavljeno je pitanje opravdanosti formiranja državnog društva za reosiguranje s obzirom da se društva za osiguranje reosiguravaju kod stranih društava za reosiguranje. Naime, iskazano je mišljenje da država gubi određena sredstva zbog umanjenja osnovice za obračun poreza na dobit za iznos premija prenijetih u reosiguranje.

Imajući u vidu obavezu primjene direktive Solventnost II, koja između ostalog obuhvata novi regulatorni okvir procesa nadzora nad društvima u oblasti osiguranja, na Odboru je postavljeno pitanje koje će konkretne aktivnosti Agencija preduzimati s obzirom na nove mogućnosti regulatora da sprovodi direktnе intervencije i zabrane. Naime, ukazano je na potrebu da se Odbor upozna sa mjerama zaštite od nezakonitog postupanja osiguravajućih društava, kao i da li postoje društva koja su predmet nadzora.

Na sjednici je iskazano interesovanje i u dijelu koji se odnosi na: smanjenje broja zaposlenih u društvima za osiguranje za 4,24% u odnosu na prethodnu godinu; razloge zbog kojih je jedno osiguravajuće društvo bilo kapitalno neadekvatno odnosno nije ispunjavalo

uslove propisane Zakonom o osiguranju; ulogu Agencije za nadzor osiguranja po osnovu postavljene platforme za suzbijanje prevara u osiguranju; mogućnosti povećanja domaćeg kapitala u ukupnom, ukazujući da je isti na nivou od svega 16,71%; procjenu da postoji oko 10hilj.€ neregistrovanih vozila; iznos sredstava koje država izdvaja po osnovu osiguranja, itd.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“ i dva „uzdržana“ glasa odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

Z A K L J U Č A K

Usvaja se Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja u Crnoj Gori za 2015. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

Druga tačka - IZVJEŠTAJ O RADU FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA ZA 2015. GODINU;

Uvodno obrazloženje o Izvještaju o radu Fonda za zaštitu depozita za 2015. godinu dao je Predrag Marković, direktor Fonda za zaštitu depozita, nakon čega je otvorena rasprava.

U raspravi su učestvovali poslanici: Aleksandar Damjanović i Damir Šehović.

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

Direktor Fonda za zaštitu depozita, u uvodnom obrazloženju, upoznao je Odbor sa strukturom Izvještaja i aktivnostima Fonda tokom 2015. godine, koje su se, u najvećoj mjeri, odnosile na obaveze iz redovnog poslovanja i obaveze vezane za učešće u pregovaračkom postupku pristupanja Crne Gore EU iz kojih proizilazi potreba za izmjenom regulative u ovoj oblasti. Ukazao je da je Fond pristupio izradi metodologije za uvođenje sistema diferencijalne premije kod osiguranja depozita u bankarskom sektoru, te da će navedena metodologija biti osnov za izmjene važećeg Zakona. Navedenim izmjenama Fond bi, umjesto sadašnje fiksne stope, bio u obavezi da primjenjuje diferencijalnu premiju za osiguranje depozita na bazi unaprijed definisanih kriterijuma za procjenu rizika banaka. Takođe, ukazao je da je u bankarskom sektoru Crne Gore poslovalo 14 banaka, odnosno dvije više u odnosu na 2014. godinu.

Na Odboru je, između ostalog, konstatovano: da je na kraju 2015. godine ukupni depozitni portfolio banaka iznosio 2.629.784.000 €, što je za 13,49% više u odnosu na kraj 2014. godine; da su ukupni garantovani depoziti iznosili 1.150.627.000 €, što je za 8,18% više u odnosu na 2014. godinu, kao i da je prosječan iznos garantovanog depozita iznosio 1.543 €, odnosno za 20,23 % više nego na kraju 2014. godine; da je iznos sredstava Fonda u 2015. godini iznosio 67.740.819 €, odnosno da je pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 5,89%; da je broj deponenata ukupnih depozita iznosio 851.887 hiljada, što je za 8,82 % manje u odnosu na 2014. godinu; da je ukupan iznos depozita koji nijesu uključeni u sistem zaštite iznosio 234.531.000 €, što je za 9,40% više u odnosu na prethodnu godinu; da je ukupan iznos depozita koji su uključeni u sistem zaštite depozita iznosio 2.395.253.000 €, odnosno za 13,90% više nego u 2014. godini i da je broj deponenata koji ima pravo na isplatu garantovanog depozita iznosio 849.515 hiljada, odnosno za 8,86% manje u odnosu na 2014. godinu.

U odnosu na finansijsko poslovanje Fonda, Odbor je konstatovao da u prethodnoj godini ukupan neto rezultat iznosi 11.660.010 € što je 5,26% više od planiranog, odnosno za 9,92% više od ostvarenog u prethodnoj godini. Na Odboru su pozitivnim ocijenjene aktivnosti Fonda kada je u pitanju izrada metodologije za uvođenje sistema diferencijalne premije, a što je na Odboru ukazivano u dužem vremenskom periodu kao na zakonsku obavezu Fonda.

Takođe, ukazano je da je u skladu sa izmjenama Zakona o zaštiti depozita od prošle godine, između ostalog, članom 12 Zakona definisano da je Fond za zaštitu depozita poreski obveznik, kao i da se u skladu sa članom 20 Zakona, izvještaj o radu Fonda dostavlja Skupštini, po prvi put, na razmatranje, a ne na upoznavanje, kako je ranije bilo definisano, te da se uz isti dostavljaju finansijski plan i finansijski izvještaj. Ukazano je da je Skupštini potrebno dostaviti i finansijski plan Fonda za 2017. godinu nakon njegovog utvrđivanja.

Na Odboru je konstatovano da se u Izvještaju nezavisnog revizora povodom revizije Finansijskog izvještaja Fonda za 2015. godinu, skreće pažnja na različito tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti i rukovodstva Fonda, te da Fondu može biti određen dodatni iznos poreza, kamata i kazni. Imajući u vidu navedeno ukazano je na potrebu rješavanja navedenog pitanja. Naime, bilo je i ocjena da je Fond u obavezi da plati porez na dobit za 2015. godinu.

Tokom rasprave postavljena su pitanja koja su se odnosila na: mogućnost povećanja stope premije u skladu sa zakonskim mogućnostima; formiranje novog tijela – agencije, koja bi se bavila, uz zaštitu depozita i sa novim djelatnostima; koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita; aktivnosti Fonda u 2016. godini; finansijsko poslovanje i investiranje sredstava Fonda preko Centralne banke Crne Gore na inostranom tržištu imajući u vidu ostvarivanje negativne kamate i sl.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“ i jednim glasom „uzdržan“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvata se Izvještaj o radu Fonda za zaštitu depozita za 2015. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Veljko Zarubica.

Treća tačka - IZVJEŠTAJ O RADU DRŽAVNE KOMISIJE ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI ZA 2015. GODINU

Uvodno obrazloženje o Izvještaju o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki za 2015. godinu dao je Zoran Živković, predsjednik Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, nakon čega je otvorena rasprava.

U raspravi su učestvovali poslanici: Aleksandar Damjanović, Veljko Zarubica, Goran Tuponja i Rešid Adrović.

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje predsjednika Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, upoznao sa podacima o: radu Komisije, predmetima po žalbama, predmetima kontrole postupaka javnih nabavki čija vrijednost prelazi 500.000 €, predmetima po

presudama Upravnog suda Crne Gore, upravnim sporovima protiv odluka Državne komisije, naknadama za vođenje postupka i sprovođenju odluka u prethodnoj godini.

Odbor je konstatovao da je Državna komisija tokom 2015. godine u radu imala ukupno 1083 predmeta, od čega 77 predmeta prenijetih iz 2014. godine, 975 primljenih u 2015. godini i 31 predmet iz 2014. i 2015. godine koji su u 2015. godini presudama Upravnog suda Crne Gore vraćeni na ponovno rješavanje. Odbor je, takođe, konstatovao da je od ukupnog broja predmeta u radu Državna komisija u 2015. godini riješila 895 predmeta, odnosno 82,64%. Na Odboru je ukazano da je na kraju 2015. godine ostalo neriješeno 188 predmeta, odnosno 17,36%, koji su radi odlučivanja prenijeti u 2016. godinu, iz razloga što je broj predmeta u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu povećan za 12%, te zato što je Komisija osam mjeseci radila u nepotpunom sastavu, odnosno šest mjeseci je radila bez jednog člana Komisije, dok je dva mjeseca poslove predsjednika Komisije obavljao jedan od njениh članova, kao i zato što je jedan broj predmeta primljen u decembru mjesecu i iz razloga što u određenim predmetima nije istekao rok za postupanje naručilaca po žalbi i za dostavljanje spisa predmeta ili što nijesu dostavljeni kompletni spisi predmeta.

Na sjednici je konstatovano da je, radi rješavanja predmeta, Državna komisija tokom prošle godine održala 42 sjednice, na kojima je donijela ukupno 869 odluka, kao i da u predmetima po žalbama odlučila u prosječnom roku uz prekoračenje od 27 dana u odnosu na propisani rok od 15 dana, a obaveznu kontrolu postupaka riješila za jedan dan prije zakonskog roka ako se riješava po izjavljenoj žalbi, odnosno za šest dana ako žalba nije izjavljena. Razlog što Državna komisija nije mogla ispoštovati zakonske rokove, kako je ukazano, je prije svega posljedica nedovoljnog broja članova Komisije i nedovoljnog administrativnog kapaciteta Stručne službe.

Odbor je, takođe, konstatovao da je u postupcima po žalbama, u 2015. godini, od ukupno 974 žalbe koje je Komisija prvi put imala u radu, odlučila o 801 žalbi, s tim što je o 19 žalbi odlučila zajedno sa vršenjem obavezne kontrole postupaka javnih nabavki.

Odbor je konstatovao da u postupcima obavezne kontrole sprovedenih postupaka javnih nabavki vrijednosti preko 500.000 eura (44 postupka), Državna komisija utvrdila da 26 postupaka javnih nabavki sprovedeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, 4 postupka javne nabavke poništila u cijelosti iz razloga što nijesu sprovedeni u skladu sa Zakonom, a 14 postupaka javnih nabavki djelimično poništila zbog utvrđenih nepravilnosti i predmete vratila na ponovni postupak odlučivanja.

Konstatovano je i da je Državnoj komisiji u toku 2015. godine od strane Upravnog suda Crne Gore dostavljeno 60 tužbi za ocjenu zakonitosti njenih odluka donesenih u 2015. godini, i 10 tužbi koje su podnijete protiv odluka koje su donijete u 2014. godini, dok je dostavljeno pet presuda Vrhovnog suda donesenih za vanredno preispitivanje presuda Upravnog suda donijetim po tužbama protiv odluka Komisije, te da su u svih pet presuda zahtjevi odbijeni kao neosnovani.

Odbor je podržao ocjene saopštene u uvodnom obrazloženju predsjednika Državne komisije za javne nabavke da je i u četvrtoj godini primjene Zakona o javnim nabavkama bila prisutna neprilagođenost novim procedurama, kao i neshvatanje supsidijarne primjene Zakona o opštem upravnom postupku u oblasti javnih nabavki, kao i da naručioči čine krupne greške u postupku pripremanja dokumentacije za javno nadmetanje, koje predstavljaju bitne povrede zakona u postupku javnih nabavki i od uticaja su na zakonitost sprovedenih radnji i donijetih odluka.

Takođe, Odbor je kao i prethodnih godina prilikom razmatranja godišnjeg izvještaja o radu Državne komisije, podržao ocjenu da u sistemu pravne zaštite u oblasti javnih nabavki

postoje različite interpretacije određenih odredbi važećeg Zakona o javnim nabavkama, te da je za potpunu i pravilnu primjenu ovog Zakona neophodna pravna praksa Vrhovnog suda Crne Gore u odnosu na više zakonskih rješenja, koja su se pokazala spornim u praktičnoj primjeni ili preciziranje istih kroz izmjene i dopune Zakona.

Tokom sjednice je ukazano da činjenica da se obim i intezitet poslova Državne komisije povećao i za 90% više u odnosu na 2012. godinu, kada je ova komisija konstituisana, predstavlja ključni razlog za potrebu jačanja kapaciteta Državne komisije, u povećanju broja članova Komisije, jačanju administrativnog kapaciteta Stručne službe, kao i obezbjeđivanja adekvatnih prostornih i tehničkih uslova za rad Komisije.

Na Odboru je pozitivno ocijenjena sugestija predsjednika Državne komisije da bi bilo najsvršishodnije da se, imajući u vidu prethodno navedeno, poveća sastav Komisije za najmanje dva člana, što bi omogućilo formiranje dva vijeća u okviru Komisije od po tri člana. S tim u vezi, ukazano je na potrebu izmjene člana 138 Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da Državna komisija ima predsjednika i četiri člana. U odnosu na potrebu jačanja administrativnih kapaciteta, ukazano je na potrebu izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe.

U vezi sa gore navedenim, povećanje budžeta Državne komisije ocijenjeno je neophodnim kako bi bilo obezbijeđeno njeno normalno funkcionisanje.

Na Odboru je zatraženo dostavljanje detaljne dodatne informacije u vezi sa poništenim i djelimično poništenim postupcima javnih nabavki, kao i informacije o subjektima koji ne poštuju rješenja Komisije, odnosno mjerama koje je u skladu sa Zakonom Komisija, s tim u vezi, preduzela.

Odbor je, nakon rasprave, sa osam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki za 2015. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Rešid Adrović.

Četvrta tačka - TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora:

- a) obavijestio je članove Odbora da su dostavljeni sljedeći akti:
1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi, koji je podnijela poslanica Ljerka Dragičević;
 2. Izvještaj o dodijeljenoj Državnoj pomoći u Crnoj Gori za 2015. godinu;
 3. Godišnji izvještaj o stanju energetskog sektora Crne Gore za 2015. godinu;
 4. Predlog odluke o dodjeli ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219/26 i 4218/30

Najavio je da se planira održavanje naredne sjednice Odbora 22. jula 2016. godine;

- b) obavijestio je članove Odbora da je 18. jula 2016. godine dostavljen dopis Centralne banke Crne Gore (00-63-7/16-62/2) u vezi sa dopisom predsjednice Opštine Kolašin, Željke Vuksanović, koji se odnosi na postupanje Prve banke Crne Gore AD Podgorica.

Podsjetio je da je dopis CBCG odgovor na dopis koji je uputio 11. jula 2016. godine, kao i da se u odgovoru navodi da će CBCG u okviru svojih ovlašćenja već pokrenula postupak kontrole radi utvrđivanja pravog činjeničnog stanja, te da će, ukoliko u postupku kontrole utvrditi nepravilnosti u poslovanju Banke, preuzeti adekvatne mјere za otklanjanje tih nepravilnosti, u skladu sa Zakonom o platnom prometu.

* * *

Sjednica je završena u 12.40 časova.

Broj: 00-63-07/16-

SARADNIK U SEKRETARIJATU ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.

**152. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet,
održana 18. jula 2016. godine**

**REZULTATI GLASANJA
O PREDLOZIMA AKATA**

NAZIVI AKATA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“
IZVJEŠTAJ O STANJU NA TRŽIŠTU OSIGURANJA U CRNOJ GORI ZA 2015. GODINU	Zoran Jelić Rešid Adrović Filip Vuković Veljko Zarubica Damir Šehović Almer Kalač Goran Tuponja		Aleksandar Damjanović Srđan Milić
IZVJEŠTAJ O RADU FONDA ZA ZAŠТИTU DEPOZITA ZA 2015. GODINU	Zoran Jelić Rešid Adrović Filip Vuković Veljko Zarubica Damir Šehović Almer Kalač Goran Tuponja		Aleksandar Damjanović
IZVJEŠTAJ O RADU DRŽAVNE KOMISIJE ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI ZA 2015. GODINU	Aleksandar Damjanović Zoran Jelić Rešid Adrović Filip Vuković Veljko Zarubica Damir Šehović Almer Kalač Goran Tuponja		